

Minik Kanatlar

5. SAYI - 2019

UÇUŞA HAZIR MIYIZ ARKADAŞLAR ?

TUKANYA - 3

BIYOMİMİKRI

HAVA SPORLARI

23 NİSAN
ULUSAL EGEMENLİK
VE ÇOCUK BAYRAMI
KUTLU OLSUN

Sevgili Çocuklar Merhaba,

Soğuk günlerin ardından bahar mevsimine kavuşmanın sevinci içindeyiz. Yağmurlar ve soğuk havalar derken uzun zamandır gönlünüzce oynayamamış, eğlenememiş olabilirsiniz. Önümüzdeki güneşli ve güzel günlerde gönlünüzce oynamanızı ve eğlenmenizi dilerim. Ayrıca, önümüzde ayların en güzeli olan Ramazan ayı var. Ramazan; sevgiyi, kardeşliği ve paylaşmayı çok daha yakından yaşadığımız çok özel bir aydır. Ramazanın sonunda ise hepimizin hasretle beklediği bayram var. Şimdiden tüm Minik Kanatlar'ın bayramını tebrik ederim...

Değerli yavrularımız, bu sayımızda da yine çok eğlenceli bir içerik hazırladık. Eğlenebileceğiniz, eğlenirken de öğrenebileceğiniz pek çok bilgi, dergimizin sayfaları arasında sizleri bekliyor. Ülkemizin tek çocuk havacılık dergisi olan Minik Kanatlar'ın bu sayısında da sizleri, kanatlanmaya ve neşelenmeye davet ediyoruz.

Değerli Minik Kanatlarımız,

Sevgi, bilgi, hayret ve keşif dolu bu sayımızda hava sporlarını, dünyanın farklı ülkelerinden tatları, eğlenceli bulmacaları, ilginç bilgileri ve güzel kitapları tanımış olacaksınız. Her sayıda daha kıymetli ve özenli bir içerik hazırlamak için yoğun bir çaba sarf etmemizin tek nedeni, sizlere özel bir katkı sunabilmektir. Tüm Hava-İş ailesi olarak temennimiz bu yöndedir.

Minik Kanatlar'ın sayfalarında saklı özel görevleri yapıp puanları topladığınızda hediyeler kazanabileceğiniz oyunumuz, bu sayımızda da devam ediyor. Bu arada, dergimizle birlikte güzel bir bez çanta da seni bekliyor! Minik Kanatlar'ın özel havacılarına, özel bir çanta yakışır diye düşündük. Bundan sonra tüm yolculuk ve alış-veriş zamanlarında bu çantayı takıp özel eşyalarını bu çantada saklayabilirsin. Çantayı güzel günlerde kullanmanı temenni ederim.

Sevgili Çocuklar,

23 Nisan'ın çocuklar için büyük bir anlamı vardır. Sizin ve tüm dünya çocuklarının 23 Nisan Bayramı'nı kutlar, en içten dileklerle sevgi, barış ve kardeşlik dolu bir dünya dilerim.

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere sevgiyle kalın...

ALİ KEMAL TATLIBAL
GENEL BAŞKAN

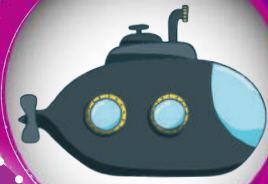
İÇİNDEKİLER

Dünya Çocukları
Ne Yer?

6

Biyomimikri

10

Erzurum'da
Gezilecek Yerler

14

Spor Yapıyoruz!

18

Hava Sporları

20

Dünyanın İlk Uçan İnsanı

22

Çevreci Minik Kanatlara Önemli Bir Haber

24

Türkiye Sivil Havacılık Sendikası
Hava-İş Sendikası Adına İmtiyaz Sahibi
Ali Kemal TATLIBAL

Yayın Danışmanı
Ayşe Nur NARBOĞA

Yayın Kurulu
Sedat Ali CANGÜL
Muhammed Salih UĞUR

Yönetim Yeri
Hava-İş Genel Merkezi
İncirli Caddesi Volkan Apt. No: 68/1-2
Bakırköy - İstanbul / 444 7 962

Dijital İletişim
minikkanatlar@havais.org.tr
www.havais.org.tr

İçerik Üretim
Atölye Çocuk Şehri

Yapım ve Organizasyon
Felah Yayıncılık ve Yapım

Basım Yeri
Aktif Matbaa ve Reklam
Sertifika No: 139778

Minik Kanatlar dergisi, Türkiye Sivil Havacılık Sendikası bünyesinde çıkartılan dört ay planlı, süreli yayın organıdır. Her hakkı mahfuzdur. Kaynak gösterilerek "kısmi" alıntı yapılabilir. Yazı, içerik ve görsellerin sorumluluğu yazar, içerik üretici ve yayıncıya aittir.

Büyüklere Not: Minik Kanatlar dergisi, pedagojik enformasyon olarak +4 (dört ve üstü) yaş grubu çocuklar için hazırlanmış olmasına rağmen ebeveyn bünyesinde çocuğa sağlanacak basitleştirici görsel tanımlama ve içerik sunum teknikleriyle +2 yaş grubuna kadar hitap edebilir. Derginin çocuğa sunulmasından önce ebeveynin dergiyi incelemesi, özel durumu olan çocuklar için zaruridir. Minik Kanatlar dergisi, yazı ve görsel değerlendirme açısından çocukların kültürel ve pedagojik gelişimi, temel ihtiyaçları doğrultusunda yayına hazırlanmış, sivil havacılık konusunda mütemedi içerik sunan, klasmanındaki tek süreli yayındır. Gönül rahatlığıyla çocuğunuza okuyabilir, okutabilirsiniz.

Minik Kanatlar dergisi, Hava-İş Sendikası'nın çocuklara hediyesidir.

HABERLER

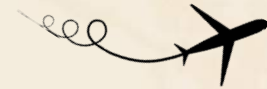

TÜRKİYE’NİN DE ARTIK BİR BEBEK KÜTÜPHANESİ VAR

Karabük Üniversitesi ile Zübeyde Hanım İl Halk Kütüphanesi ortaklığında erken dönemde bebeklerde kütüphane bilincinin oluşturulması amacıyla Türkiye’nin ilk bebek kütüphanesi açıldı.

2019’UN İLK BEBEKLERİ

2019’un ilk bebekleri Nevşehir, Mersin, Çorum ve Bursa’da doğdu. Süleyman, Asel, Gökçe ve Muhammed Ali... Hepiniz dünyaya hoş geldiniz...

70 BİN ÇOCUK HAYATLARINDA İLK KEZ TİYATRO KEYFİ YAŞADI

Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, Adana Valiliği himayesinde yürütülen Güney Adana Kalkınma Programı kapsamında ücretsiz sahnelediği 7 ayrı çocuk oyunu ile 70 bin çocuğa hayatlarında ilk defa tiyatro izlemenin keyfini yaşattı. Dezavantajlı mahallelerde yaşayan ilkokul ve ortaokul öğrencileri, belediye otobüsleriyle okullarından alınıp tiyatro salonlarına taşınarak, hayatlarında ilk defa tiyatro izlemenin keyfini yaşadı.

7 YAŞINDAKİ SATRAŇ TUTKUNU MARDİNLİ BAVER

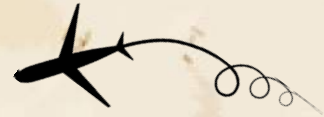
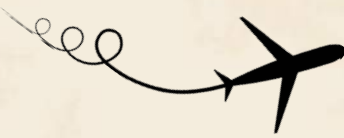
Türkiye Küçükler, Yıldızlar ve Emektarlar Satranç Şampiyonası'nda mücadele eden Mardin Kızıltepeli 7 yaşındaki Baver Yılmaz, 11 maçını da kazanarak yenilgisiz şampiyon oldu. Şampiyon Baver, elde ettiği bu başarıyla Millî Takım havuzuna girmeye de hak kazandı.

ARAKANLI ÇOCUKLARIN OYUN PARKI SEVİNCİ

Myanmar ordusunun saldırılarından kaçan Arakanlıların bulunduğu mülteci kamplarının ilk çocuk parkı, Türkiyeli yardımseverler tarafından kuruldu. Park, Arakanlı çocukların büyük ilgisini çekti. Salıncak, tahterevallı, kaykay ve tırmanma aletlerinin bulunduğu park, kampta bulunan binlerce çocuğun faydalanması için daha da büyütecek.

OTİZMLİ ÇOCUKLAR İÇİN BESLENME KLİNİĞİ AÇILDI

Otizmlili çocuklarda çok ciddi boyutlarda beslenme sorununun meydana gelmesiyle Çocuk Metabolizma Hastalıkları Uzmanı Doç. Dr. Hasan Önal'ın girişimleriyle ülkemizde ilk "otizmlili beslenme kliniği" açıldı.

İLK KEZ PAMUK ŞEKER YİYEN AFRİKALİ ÇOCUKLARIN MUTLULUĞU

Afrika ülkesi Kamerun'daki bir yetimhanede kalan çocuklar, Türkiye'den insani yardım götüren bir yardım kuruluşu sayesinde, hayatlarında ilk kez pamuk şeker yemenin şaşkınlığını ve mutluluğunu yaşadı.

DÜNYA ÇOCUKLARI NE YER?

Arkadaşlar Merhaba,

Minik Kanatlar'ın her sayısında sana bu köşeden dünya çocuklarının mutfak kültürlerine dair bilgiler paylaşıyoruz. Bu sayımızda da sana, dünya çocuklarından bazılarının ülkelerinde meşhur olmuş tatlıları tanıtmak istedik. Farklı ülkelerin lezzetlerini tanımak oldukça eğlenceli öyle değil mi? Bazı tatların ortak bazılarının da farklı olduğunu öğrenmek, bilgi dünyamızı renklendiriyor. Bakalım hangi tatlılar sana tanıdık gelecek?

WAFFLE-BELÇİKA

Şu bizim bildiğimiz waffle meğer Belçika tatlısı imiş! Özellikle dörtgen şeklinde yenen waffle, çoğunlukla sade; ama bazen de çeşitli meyve ve kremlarla birlikte tüketiliyor.

GULAB JAMUN HİNDİSTAN

Top şeklindeki hamurların kızartılması ve ardından gül suyu şerbetine batırılması ile yapılan bu tatlı, bizdeki Kemalpaşa tatlısına çok benzer. Biraz fıstık ve Hindistan cevizi ile bu tat, daha da lezzetlenir.

BAKLAVA-TÜRKİYE

İncecik açılan ve kat kat serilen yufka hamurlarının arasına isteğe bağlı olarak fıstık, fındık veya ceviz konarak hazırlanan baklava, bizim milli tatlımızdır. Her türlü süsünü çok severiz.

MAPLE TAFFY-KANADA

Akçağaç şerbetiyle yapılan geleneksel ve biraz ilginç bir tatlıdır. İlginçliği, kar ile birlikte yenmesinden gelir. Kaynatılan şerbet, karın üstüne dökülür. Bir çubuk yardımıyla servis edilen bu lezzet, bizdeki pekmezli kar tarifine ne kadar da benziyor değil mi?

APPLE PIE-AMERİKA

Aslında bildiğimiz elmalı turtadır. Üstü hamur şeritleriyle kapatılarak oluşturulan görüntüsünden tanınız onu. Çilekli ve kivi olanları da enfestir.

PIRİNÇLİ MANGO TAYLAND

Hindistan cevizi sütünde kaynatılan pirinçler, puding kıvamına gelene kadar pişirilir. Daha sonra kocaman bir mangonun dilimleriyle birlikte servis edilir. İşte size pirinçli ve mangolu bir tatlı türü! Şaşırtıcı gelebilir; ancak bu tatlı Asya'daki pek çok ülkede çokça tercih ediliyor.

ALFAJORES-GÜNEY AMERİKA

Yuvarlak iki kurabiyenin arasına konan krema ile oluşturulan bu tatlıyı Güney Amerika'nın pek çok ülkesinde görebilirsin. Üstüne mutlaka Hindistan cevizi tozu veya pudra şekeri serpilerek servis edilen alfajoresler bizdeki un kurabiyelerini andırır.

BASBOUSA-MISIR

İrmikle yapılan bu şerbetli Mısır tatlısı, bizdeki revaniye çok benzemektedir. Fındık, fıstık veya gül suyu şerbeti ile ikram edilir.

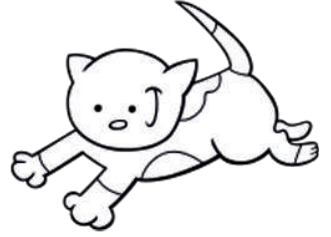
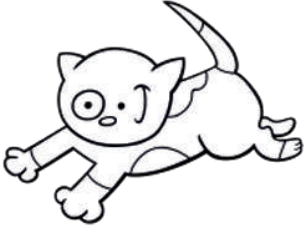
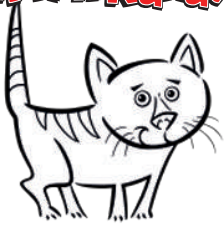

! Tatlıyı kim sevmez ki! Hele böylesi birbirinden güzel ve iştah açıcı tatlıları! Ancak unutmamalısın ki tatlıları çok az tüketmek gerekir. Fazla şekerli yiyecekler yemek, vücudumuzda bazı hastalıklara sebep olabilir.

10
PUAN

Bu görev tam 10 puan kazandırıyor.
Tek yapman gereken gördüklerini benimle paylaşman.

Minik Kapatlar

AYNI OLANLARI BUL, AYNI RENGE BOYA.

Birbirinin aynısı olan hayvanları bul, keçeli kalemle aynı renge boy! Aynı olan tüm hayvanları bulur, aynı renge de boyarsan bir fotoğraf çekip bize de gönder. Unutma, bu görev sana tam 30 puan kazandırabilir.

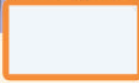
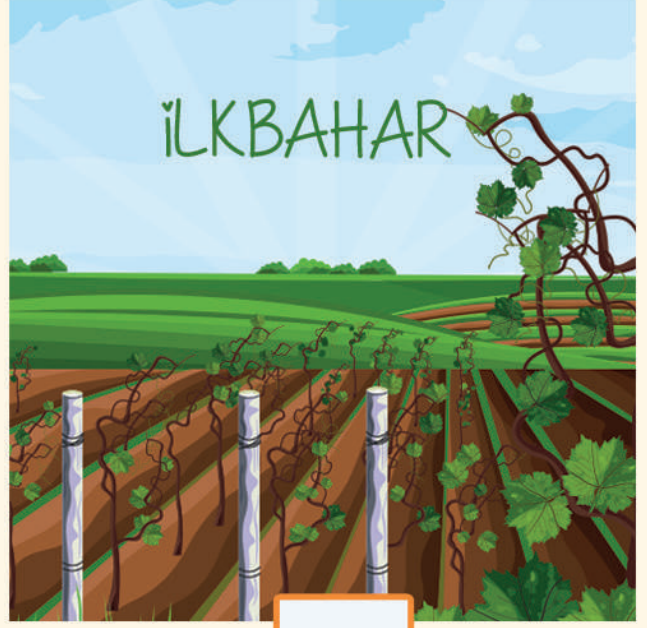
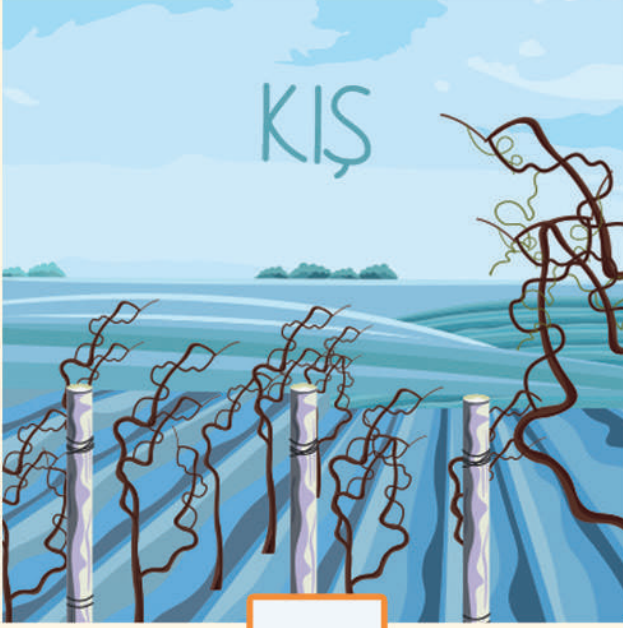

ŞU AN TÜRKİYE'DE HANGİ MEVSİMİ YAŞIYORUZ?

Minik Kanatlar

LÜTFEN İÇİNDE OLDUĞUMUZ MEVSİM GÖRSELİNE BİR "TIK" AT,
GÖRSELİNİ BİZİMLE PAYLAŞ, SÜRPRİZ HEDİYİYİ KAP.

5
PUAN

Bu görev tam 5 puan kazandırıyor. Tek yapman gereken doğru mevsim kutusuna işareti koyup resmi benimle paylaşman.

DOĞADAN İLHAMLA GELİŞEN BİLİM VE TEKNOLOJİ

BIYOMİMİKRI

Hayatımızı kolaylaştıran bilimsel ve teknolojik gelişmelerin çoğunu, doğadan aldığımız ilhama borçluyuzdur. Bu ilham, doğanın içinde saklıdır. Bilim adamları ve tasarımcılar, yeni bir şey keşfederken doğaya bakar; çünkü doğa, birbirinden güzel ve şaşırtıcı tasarımlarla doludur. Allah'ın insanlığa güzel örneklerle yarattığı doğadan ilhamla keşfetmenin adına biyomimikri diyoruz. Günümüzde görmeye çok alıştığımız pek çok teknoloji ürününün, doğanın yansıması olduğunu öğrenmek oldukça çok heyecan verici...

İşte sana birkaç örnek:

Uçuş stili ve denge sistemiyle yusufluk böceği, helikopterin keşfine esin kaynağı olmuştur.

Trenlerin daha hızlı ve gürültüsüz gitmesini, yalıçapkını kuşuna borçlu olduğumuzu biliyor muydun? Bu kuşun suya direk dalışındaki tabi denge, hızlı trenlerin tünel giriş çıkışlarında yaşanan basınç problemlerini ortadan kaldırmaya vesile olmuştur. Her geçen gün gelişen robot sistemlerinin en büyük ilham kaynağı ise böceklerdir. Böceklerin yapısı, robot üreticileri için büyük bilgiler barındırır.

Yüksek derecedeki ses dalgalarının fark edilmesi ve ölçülmesi, yunuslarda görülen en büyük özelliktir. Yunusların bu özelliği, sonar sisteme ilham kaynağı olmuştur.

Yarasalar uçuş ve algılama becerilerini, sahip oldukları titreşim yayma gücüne borçludur. Radarlar da yarasa tekniğinden ilhamla üretilmiştir.

Bir geminin suyun üzerinde olmasını sağlayan kaldırma kuvvetinin, denizaltında nasıl kontrol edilerek kimi zaman denizin yüzeyinde kimi zaman da denizin altında gidilebildiğini düşündün mü hiç? Ne oluyor da denizaltılar denizin dibine girebiliyor ve istediği zaman tekrar suyun üzerine çıkabiliyor? Nautilus isimli deniz canlısının başarılı bir kopyası olan denizaltılar, bünyesindeki dalış odaları sayesinde suyun altına girmekte ve tekrar su üzerine çıkabilmektedir. Ayçiçekleri güneş panellerine, lotus bitkileri akmayan boyalara, farklı yaprak desenleri halılara ilham vermiştir ve hâlâ da hayatın her alanında doğadan esinlenmeye devam ediyoruz...

Doğa keşfedilmeye değerdir. O hâlde sen de bir şeyler keşfetmek ve üretmek istiyorsan doğaya bakmalısın. En güzel şekilde ve muazzam bir dengeyle yaratılmış doğayı, sadece gözle değil bütün varlığıyla incelemelisin. Derinlemesine düşünmelisin. Kendini daha iyi hissedebilmenin ve belki de ileride büyük bir bilim insanı olabilmenin yolu buradan geçiyordur. Umarız ki bir gün sen de insanlığa faydalı nice keşiflerde bulunursun.

Doğayla ve esenlikle kal...

**100
PUAN**

Doğadan esinlenerek keşettiğin bir şey olursa bizimle de paylaşmayı unutma lütfen.

UÇAKTAN İNDİM ŞEHRE:

Her sayıda ülkemizin farklı bir ilinde bulunan havalimanını ve akabinde o şehri tanımaya devam ediyoruz. Önceki sayımızda Gaziantep Havalimanı'na uğramış ve Gaziantep sokaklarında dolaşmıştık. Bu kez Erzurum Havalimanı'ndayız! Erzurum'u gezmeden önce bizi bu güzel şehirle buluşturan havalimanı hakkında biraz bilgi edinelim.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi verilerine göre hizmete giriş yılı 1966 olan Erzurum Havalimanı, ülkemizin en eski havalimanlarından biridir.

Türkiye'nin en uzun pistlerinden birine sahiptir.

Eskiden Doğu Anadolu'da bir şehre uçakla gitmek istediğinizde Erzurum Havalimanı'nı tercih etmeniz gerekirdi; çünkü o zamanlar bölgede başka havalimanına sahip şehir yoktu. Günümüzde bile hâlâ pek çok şehre en kısa sürede ulaşmanızı sağlayan Erzurum Havalimanı merkezi konumunu korumaktadır.

ERZURUM

2016'nın kış aylarında sis nedeniyle görüş mesafesinin düşmesiyle CAT 2 denilen iniş-kalkışları kolaylaştıran sisteme geçilmiştir.

Doğu Anadolu'nun en eski havalimanlarından birine sahip olan Erzurum, bölgedeki hava taşımacılığının merkez noktalarındandır.

Çok soğuk olmasıyla bilinen Erzurum'da kış turizmi çok canlıdır ve havalimanı da en yoğun seferlerini kış aylarında yapar.

ERZURUM'DA GEZİLECEK YERLER

Erzurum'un çok soğuk bir şehir olduğunu söylemiştik. O kadar soğuktur ki kış aylarında sıcaklık -35 dereceye kadar düşebilir. Bu kadar soğuk bir yerde ne yapılır diye düşünmeden önce bu yazımıza göz atmayı ve Erzurum'u yakından tanımaya ne dersin?

Anadolu'nun bu soğuk şehrinde bulunan Palandöken Dağı, türlü kış sporlarına ev sahipliği yapar. Ülkemiz insanları her sene akın akın Palandöken'e gelir ve burada bembeyaz karın üzerinde harika vakit geçirirler. Kar kayakçılarının vazgeçilmez rotalarından olan Palandöken, ülkemizin en büyük kayak pistine sahip yeridir.

Peribacalarının sadece Kapadokya'da olduğunu düşünüyorsan çok yanılıyorsun. Erzurum Narman'da bulunan peribacaları da görülmeye değer bir doğa harikasıdır. Yer aldığı bölgeyi bir açık hava müzesi hâline getiren bu eşsiz güzelliğin diğer bir adı "Kırmızı Periler Diyarı"dır.

Sadece kışın değil Erzurum, ilkbahar ve yaz aylarında da muhteşem doğal güzelliklere sahip bir ilimizdir. Coşkun aktığı güneşli günlerde kendisini ziyarete gelenlere gökkuşağı ziyafeti sunan Tortum Şelalesi, Erzurum'un en güzel doğal manzaralarından biridir. Aklınıza gelebilecek tüm su sporlarının yapılmasına elverişli doğal bir ortamı vardır. Aynı bölgede bulunan Tortum Gölü de yine benzer bir doğal güzelliğe sahiptir.

TORTUM ŞELELESİ VE GÖLÜ

ERZURUM'DA TARİHİ VE KÜLTÜREL YERLER

Doğal güzelliklerinden bahsettiğimiz Erzurum şehrimiz aynı zamanda çok önemli bir kültür-tarih şehridir. Anadolu beylikleri ve Selçuklu dönemlerinde yapılan eserler bugün hâlâ canlılığını korumaktadır. O eserlerden bazıları:

ÇİFTE MINARELİ CAMİ

Erzurum'un sembolü hâline gelen bir Selçuklu eseri olan Çifte Minareli Medrese, dönemin taş süslemesindeki derinliğin ve estetik anlayışın muhteşem örneklerini oluşturmaktadır. Orta Asya Türklerinin simgesi olan çift başlı kartal, ağzı açık iki yılan ve dilimli yapraktan oluşan motiflerle süslenmiştir.

NENE HATUN MİLLÎ PARKI

Erzurum, Anadolu'nun İstiklal Mücadelesi'nde büyük gayretler sarf etmiş bir şehrimizdir. Kurtuluş Savaşı ve I. Dünya Savaşı yıllarından kalma tabyalar ve millî parklar, görülmesi gereken yerlerin başında gelir. Özellikle de 20 yaşındayken 93 Harbi esnasında ele geçirilen Aziziye Tabyası'nın geri alınmasında büyük mücadele gösteren Nene Hatun'un isminin verildiği park, Erzurum'a gidenlerin muhakkak uğradığı yerlerdendir.

ÜÇ KÜMBETLER

Bir çeşit mezarlık olan kümbetler Anadolu'nun en büyük Türk mimari eserlerindedir ve en önemli örneklerinden biri de Erzurum'da bulunan Üç Kümbetler'dir. Bu kümbetlerin 12. yüzyılın sonlarında yapıldığı sanılmaktadır.

YAKUTİYE MEDRESESİ

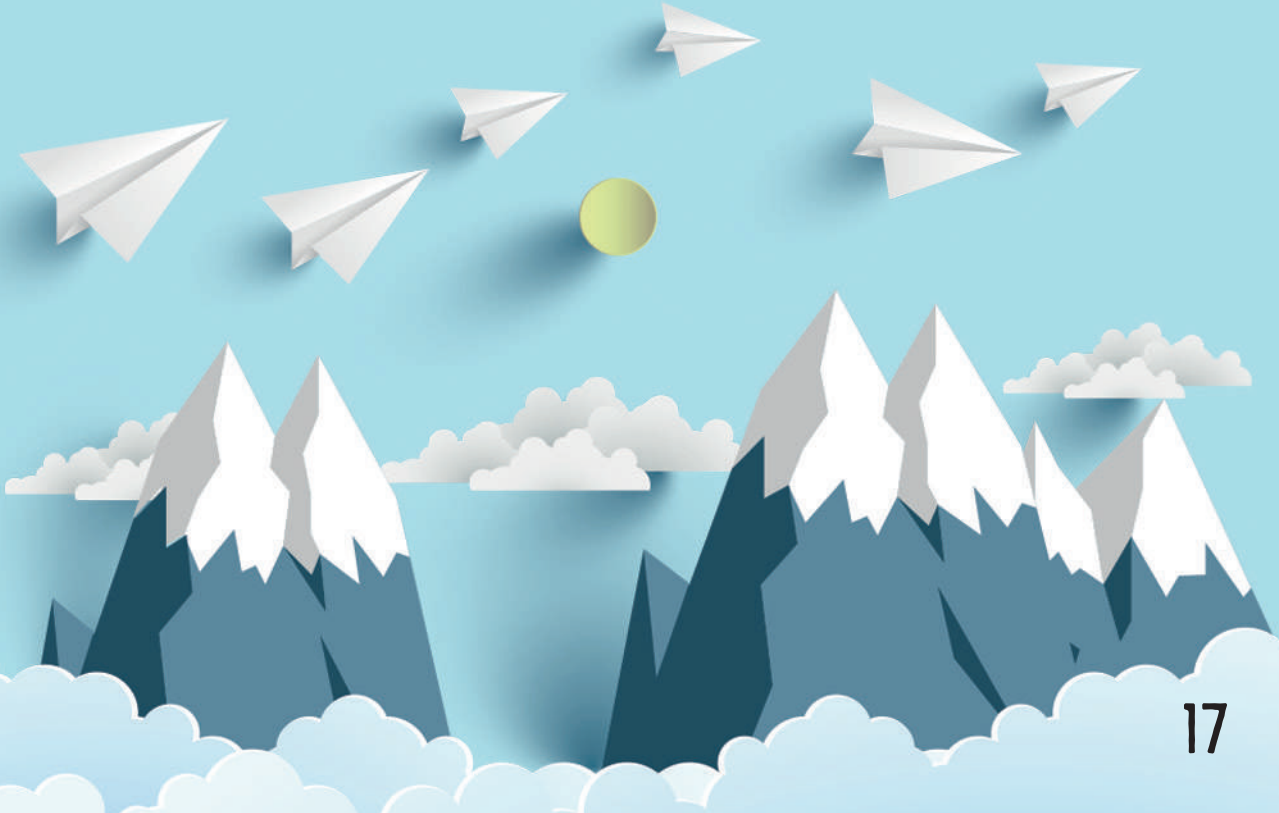
Erzurum'un en eski mimari eserlerinden biri olan Yakutiye Medresesi, sahip olduğu teknik özelliği ve motifleri ile bugün bile ziyaretçilerini kendisine hayran bırakmaktadır. Bu yapı günümüzde, Yakutiye Türk İslam Eserleri Ve Etnografya Müzesi olarak aktif bir şekilde kullanılmaktadır.

Biz bize yeteriz...

HAVASIYLA, SUYUYLA, TEPESİYLE
KISACA HER ŞEY İLE
DÜNYANIN EN GÜZEL ÜLKESİNDE
YAŞADIĞIMIZI
BİLİYOR MUYDUN?

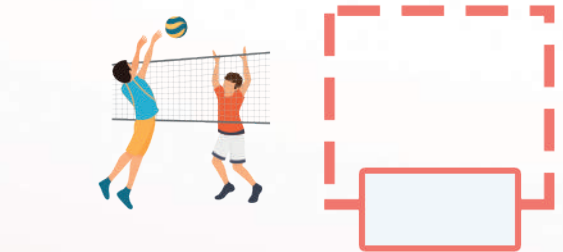
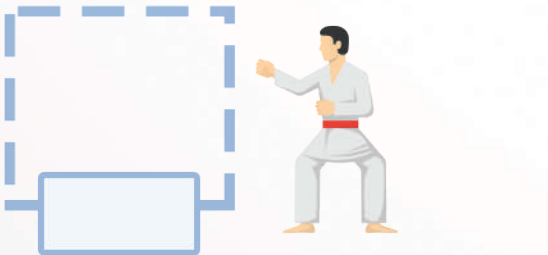
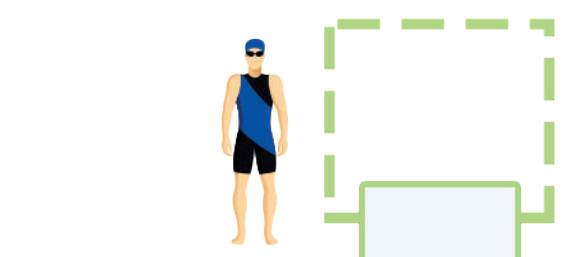
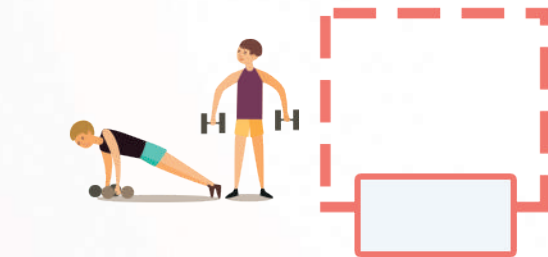
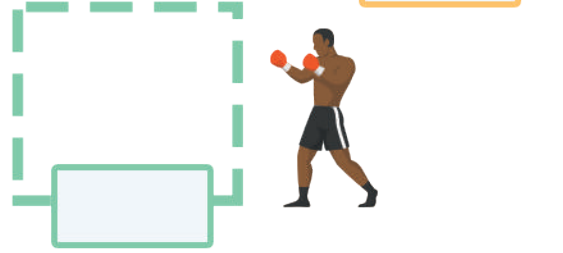
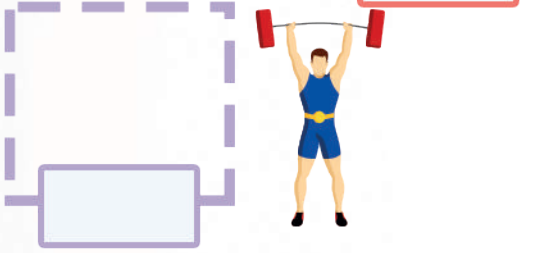
SPOR YAPIYORUZ! HADI SEN DE KATIL BIZE

Arkadaşlar Merhaba,

Eminiz ki sen de bizim gibi spor yapmayı çok seviyorsundur. O zaman bilgilerimizi sınavalım biraz. Aşağıdaki sporcuların hangi sporları yaptıklarını yazmanı istiyoruz. Bir de yandaki boşluklara eğer istersen sporcuları çizebilirsin. 4. sayımızda bunun gibi bir etkinliğe katılmıştın.

Oradan da nasıl çizebileceğine göz atabilirsin. Çizimlerini renkli keçeli kalemlerle yapabilirsin. Bildiğin her spor türü için 1 puan, her çizim için de 2 puan kazanilirsin. Toplam 60 puan seni bekliyor. Sonucunu bize göndermeyi unutma.

Hadi başlayalım!

Empty box for labeling the karate activity.

Empty box for labeling the skiing activity.

Empty box for labeling the basketball activity.

Empty box for labeling the hiking activity.

Empty box for labeling the skiing activity.

Empty box for labeling the baseball activity.

Empty box for labeling the ice hockey activity.

Empty box for labeling the kickboxing activity.

Empty box for labeling the archery activity.

Empty box for labeling the tennis activity.

60
PUAN

Bu etkinlikte toplam 60 puan gizli.
Tek yapman gereken, görevi başarıyla tamamlayıp sonucu bize göndermen.

HAVA SPORLARI

Spor deyince aklına neler geliyor?

Paraşüt, yamaç paraşütü, mikrolayt, yelken kanat, planör gibi sporları daha önce duymuş muydun peki? O hâlde biraz ayaklarımızı yerden keselim ve spor için havalara uçalım!

PARAŞÜT

Sirta bağlanan paraşütün uçaktan atladıktan kısa bir süre sonra açılmasıyla yapılan bir hava sporudur. Paraşüt açıldığı zaman, geniş bir yüzey oluşur ve bu sayede hava kaldırma kuvveti artar ve bu süre zarfında havada uçabilirsin.

YAMAÇ PARAŞÜTÜ

Yamaç paraşütüyle havalanmak için öncelikle eğimli ve oldukça yüksek bir yamaca çıkılır. Burada açık olarak duran paraşüt, pilotun koşmaya başlaması ile havayla dolar ve pilotla birlikte havalanır. Gerekli performans sağlandığı sürece bu şekilde dakikalar boyunca uçabilirsin.

PLANÖR

Motorsuz bir uçuş aracı olan planörün kalkışı başka bir motorlu uçak tarafından gerçekleşir. Motorsuz olduğu için özel bir kanat sistemine sahip olan bu araçları kullanmak için kısa bir eğitim almak şarttır.

10
PUAN

Bahsettiğimiz havacılık eksenli sporların dışında sen de başka bir hava sporu duyarsan, araştırmanı ve öğrendiğin bilgileri bizimle paylaşmanı istiyoruz. Böylece 10 puan kazanabilirsin.

20

PARAMOTOR

Motorlu bir yamaç paraşütünü andıran paramotor, oldukça hafif ve güvenli bir hava aracıdır. Ülkemizde son on yıl içinde yaygınlaşan paramotor ile yerden beş kilometre havalanarak istediğin yere ulaşabilirsin.

MİKROLAYT

Oldukça basit, motorlu bir uçuş aletidir. Kumanda paneli ve gösterge tablosu, herkesin kolayca öğrenebileceği şekilde basittir. Mikrolaytla uçuş, oldukça keyifli ve güzeldir. Bunu deneyimlemek için biraz büyüyüp gerekli kurumlardan yetki almak gerekir.

YELKEN KANAT

Yüksek bir tepeden yelken kanatla boşlukta süzülme suretiyle havalanan, pilotun ağırlığını kaydıracağı yöne doğru hareket eden ve yine pilotun ayakları üzerine inen motorsuz bir hava aracı olan yelken kanatı, Hazarfen Ahmet Çelebi'den de hatırlatabilirsin.

BALON

Her ne kadar turistik mekânlardan tanışsak da balonlar, bireysel bir spor yapma aracı olarak da kullanılır. İçine doldurulan gaz yardımıyla havalanan balonlarla gezme oldukça eğlencelidir.

DÜNYANIN İLK UÇAN İNSANI

Abbas İbn Firnas

Abbas İbn Firnas, 810-887 yılları arasında yaşamış Endü-
lülü bir İslam bilginidir. Fizik, matematik, astronomi gibi
konularda olduğu kadar şiir ve müzik konusunda da
kendini yetiştirmiş bir mucittir.

Uzun yıllar uçuş denemeleri yapan İbn Firnas'ın çalışma-
ları sonuç vermiştir. Kimi kaynaklara göre Kurtuba Cami
minaresinden kendi geliştirdiği özel bir mekanizmayla
uçarak tarihte uçmayı başaran ilk insan olmuştur.
İbn Firnas'ın uçuşunu görenler bu durumu "kuşlar gibi
havada süzülüyordu" diye anlatmışlardır.

İbn Firnas, günümüzde uçuş teknikleriyle ilgili olarak sıkça ismi anılan ve modern havacılığın mucitlerinden sayılan 15. yy'da yaşamış Leonardo da Vinci'den çok daha önce uçuş denemeleri yapmış ve başarılı olmuştur. Tam altı yüz yıl önce İbn Firnas, insanoğlunun uçma hayallerini gerçekleştirmiştir.

Bugün bazı Arap ülkelerinde bulunan havaalanları, hava üsleri ve eğitim merkezleri onun adını taşımaktadır. Örneğin Irak'ın Bağdat şehrinde bir heykeli bulunmaktadır. NASA, Ay'da bulunan 89 km çapındaki bir krater, onun bilim dünyasına sunduğu katkılardan ötürü İbn Firnas adını vermiştir.

Bu arada sen hiç bilim evi gezdin mi veya bir planetariumun içine girdin mi? Bugünkü planetariumların mucidi de Abbas İbn Firnas'tır. Güneş ve gezegenleri, hareket hâlinde gösteren küreler icat etmiştir. Bu ve diğer icatlarıyla yıldızları, bulutları ve şimşekleri incelemiştir.

ÇEVRECI MINİK KANATLARA ÖNEMLİ BİR HABER VE ÖZEL BİR HEDİYE!

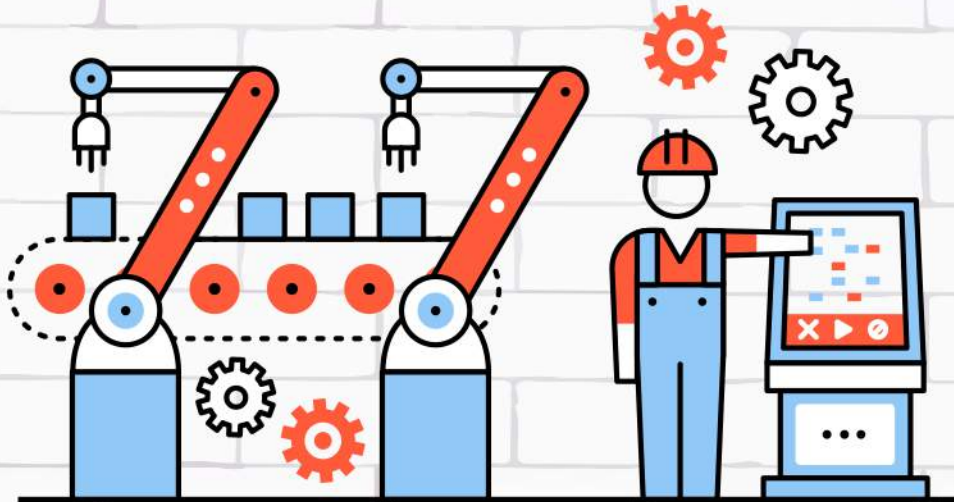

Merhabalar,

4. sayımızda yerli üretimin öneminden ve yerli malı kullanmanın faydalarından bahsetmiştik. Şimdi de yeni bir gelişmeyi seninle paylaşmak istiyoruz. Uzunca bir süredir gündemde olan ve tartışılan bir konu vardı: Market ve pazar yerlerinden aldıklarımızı taşımak için verilen plastik poşetlerin ücretli olması. Gazete ve televizyonlarda çokça tartışılmıştı bu konu. Toplumun geneli, bu uygulamanın doğru olduğu yönünde görüş bildirmişti. Biraz gecikmeli de olsa geçtiğimiz bu uygulama, Ülkemiz dışında birçok yerde zaten vardı. 2019 itibariyle Ülkemizde de yasalaşan bu konuyu hep birlikte detaylarıyla anlamaya çalışalım.

Peki, bu uygulama neden yapıldı ve ne tarz sonuçlar bekleniyor? Bildiğimiz üzere plastik ve türevi ürünler, doğada yüzlerce yıl çözülmeyen kimyevi ürünlerdir. Plastik poşet tüketiminin azaltılması, doğayı korumak anlamında oldukça önemlidir. Ücretsiz olduğu zamanlarda tüketimi yaygın olan plastik poşetlerin, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile ücretli hâle getirilmesi, konuya daha fazla önem vermemizi sağlamak için yapıldı.

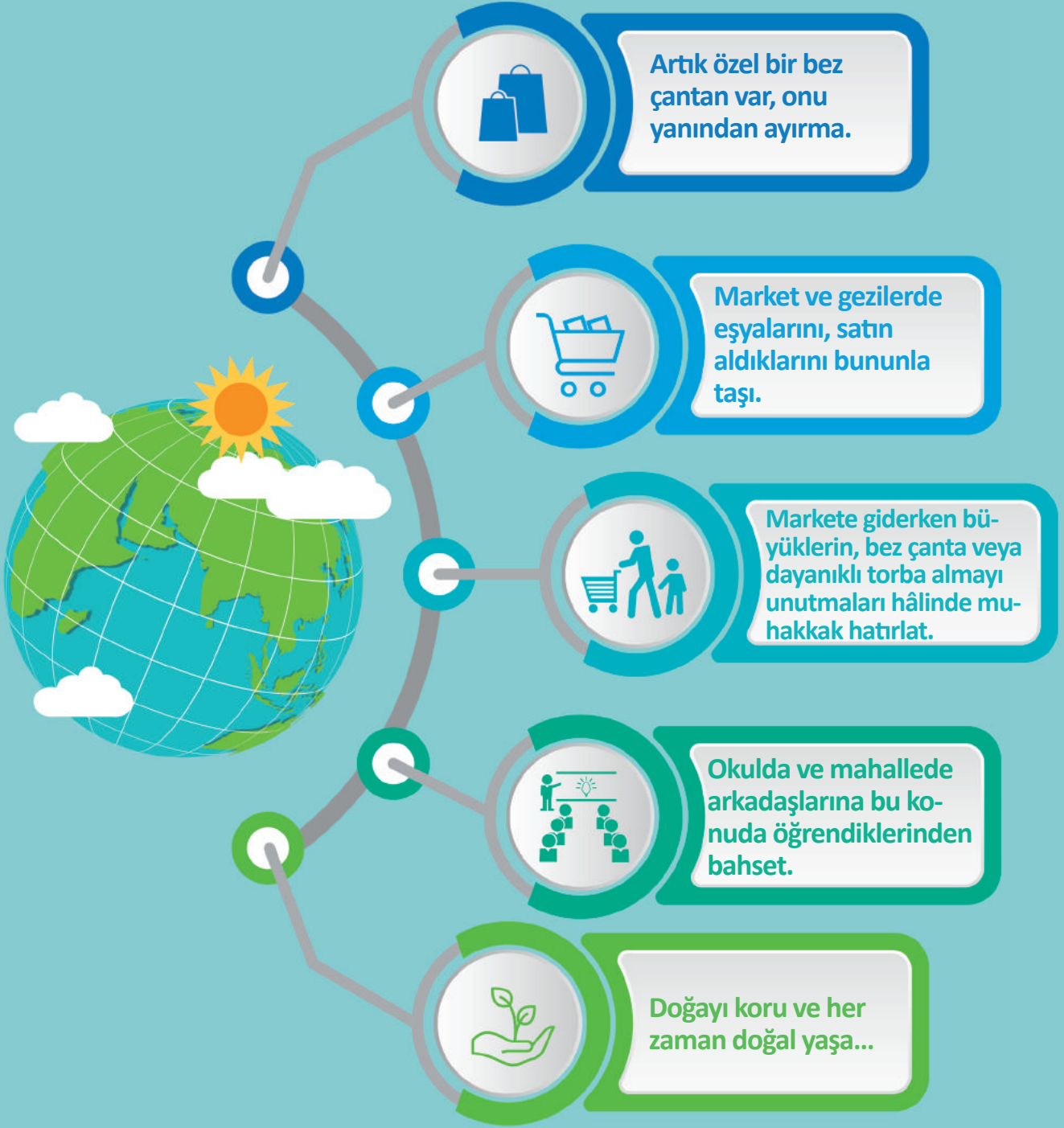
Eskiden ücretsiz verilen poşetlerin artık 25 kuruştan az olmamak şartıyla ilgili alış-veriş yerlerinde ücretli verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu ücret, her yıl Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen oranlarda güncellenecektir. Plastik poşet başına alınan her 25 kuruşun 15 kuruşu, geri kazanım katılım tutarı olarak Bakanlığın ilgili birimine mağaza tarafından yatırılacaktır. Burada biriken paralar ise geri dönüşüm ve doğayı korumak üzere değerlendirilecektir. Kalan 10 kuruş ise poşet bedeli olarak mağazaya kalacaktır.

Çok hafif poşetlerin bu kapsama dâhil edilmediğini de bilmen gerekir. Ama bunların tüketiminde de özenli olman gerekir; çünkü poşet, poşettir ve ne kadar az kullanırsak hem doğa hem sağlık açısından o kadar iyidir.

Sanırım şimdi konuyu hep birlikte daha iyi anladık. Bu arada, gittiğin ülkelerde market alış-verişinde ücretli poşet uygulaması gördüğünde bize de haber vermeyi unutma. Hatta market alış-veriş fişinin fotoğrafını bize gönderebilirsin. Poşet ücreti normalde fiş üzerinde belirtilir. Biliyorsun, fiş almazsan bu ücreti ödemediğini kimse bilemez ve geri dönüşüme bir katkı vermiş olmazsın. Ayrıca, belki bu gönderdiğin fiş sana özel bir hediye de kazandırabilir!

Bu kadar anlattık ve olayı daha iyi anladık. Artık, yazımızın başlığında belirttiğimiz hediyemizi açıklamamanın tam zamanı. Minik havacıların, çok gezen ve çok okuyan gezginlerin dergisi olan Minik Kanatlar, 5. sayısına özel bir bez çanta hediye ediyor sana! Hediyen, derginle birlikte gelmiş olmalı. Artık tüm gezilerinde, market ve pazar zamanlarında bu çantayı kullanırsın. Özel kumaşıyla sağlıklı ve sağlam olduğu için uzun yıllar bu bez çantanın seninle olmasını umarız.

20
PUAN

Sana hediye ettiğimiz bez çantayla bir "öz çekim" yapıp bize gönderirsen tam 20 puan kazanacağın gibi kitap hediyeli özel çekilişe de +1 katılım hakkı kazanırsın. Hadi, hemen...

DOĞAYI KORU,
SEVGİYLE KAL.

UÇUŞ KİTAPLIĞIM

Havacılık, uçmak ve uçuşlar hakkında bilgilerimizi ve heyecanımızı çoğaltan uçuş kitaplığımıza göz atmaya ne dersin?

KANAT

Gökyüzüne sevdalı bir kız olan Kanat, uçmayı ve uçakları çok seviyor ve eline geçen türlü şeylerden hemen bir uçak yapıp başlıyor pilotçuluk oynamaya. Ne ki uçmak zorlu bir iştir ve Kanat da vazgeçmeyi hiç düşünmemektedir bu hayalden. Ayrıca oyuncaklarını da tamir etmeyi çok seven Kanat'ın hikâyesini okumanı tavsiye ederiz.

UÇUYORUZ AMA NASIL?

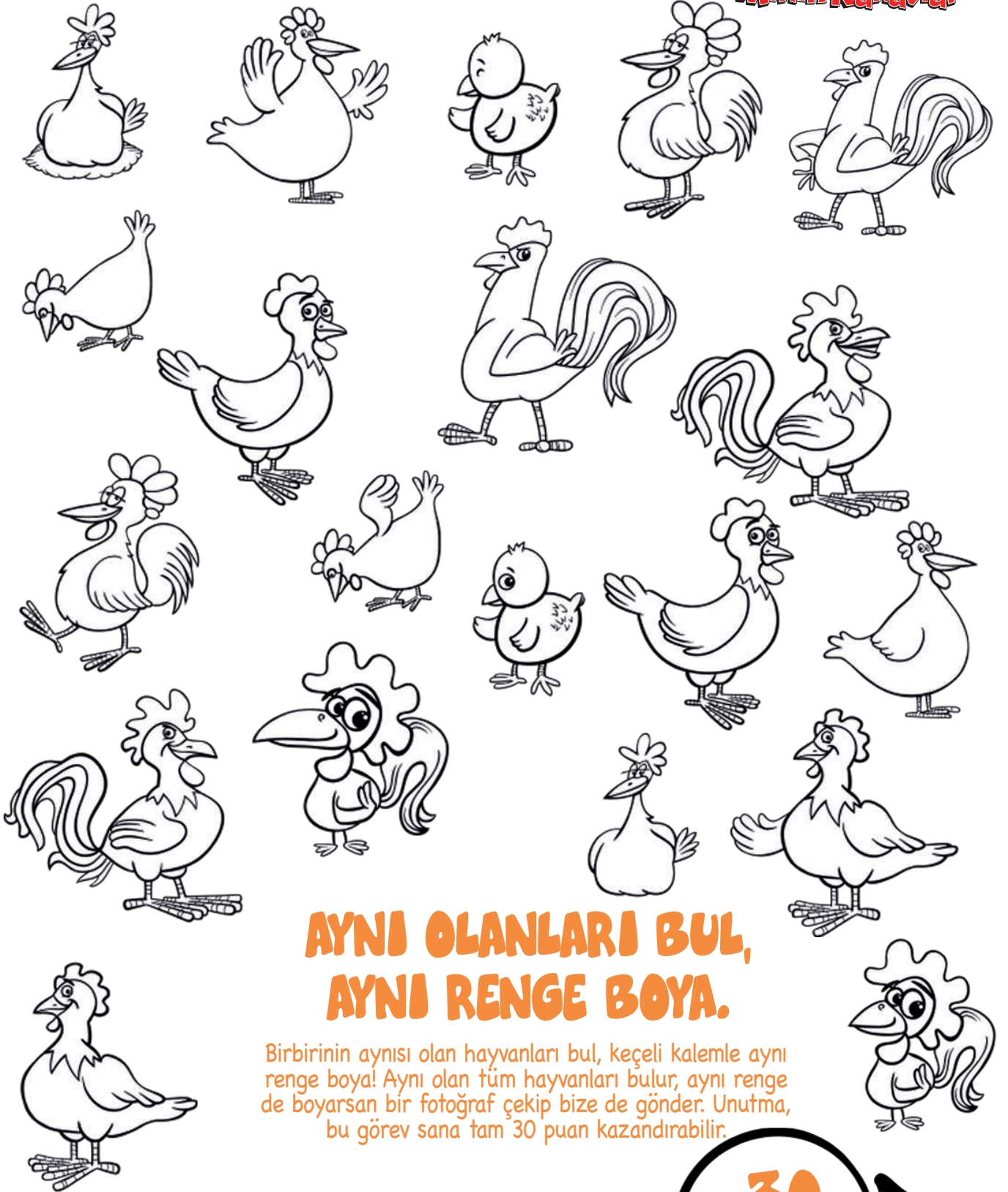
Uzun yıllar hem askerî pilot hem de eğitimci olarak çalışmış, pek çok farklı türde hava aracını kullanmış olan Yavuz Sert, bu kitabında çocuklara uçmayı eğlenceli bir dille anlatıyor. Eski tarihlere ait havacılık bilgilerinin de yer aldığı bu kitabı, bir uçuş tarihi kitabı olarak severek okursun diye tahmin ediyoruz.

ÇÖP ADAMIN HAVA TAŞITLARI REHBERİ

Gökyüzünde uçan her türlü teknik aracın nasıl işlediği ile ilgili bol etkinliki bir kitap isteyenlere Çöp Adam'ı öneririz. Gelişen teknolojinin havacılığa olan katkıları bu kitapta minik mühendisler için bir araya getirilmiş. Meraklı ve çok bilgili Çöp Adam'ın diğer kitaplarını da çok seveceğini düşünüyoruz.

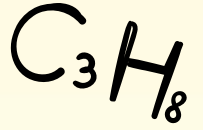

AYNI OLANLARI BUL, AYNI RENGE BOYA.

Birbirinin aynısı olan hayvanları bul, keçeli kalemle aynı renge boy! Aynı olan tüm hayvanları bulur, aynı renge de boyarsan bir fotoğraf çekip bize de gönder. Unutma, bu görev sana tam 30 puan kazandırabilir.

30
PUAN

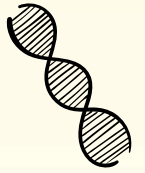
BUNLARI BİLİYOR MUYDUN?

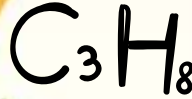
“Tüm insanların dil ve diş izi birbirinden farklıdır.”

“Dünya üzerindeki tavuk sayısı, insan sayısından daha fazladır.”

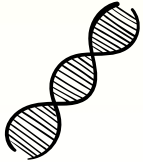
$$\begin{array}{r} 53 \\ -21 \\ \hline 32 \end{array}$$

“Dünya üzerinde bulunan suların %97'si tuzlu, %3'ü tatlı sudur.”

“Karıncalar mecbur kaldıklarında iki hafta boyunca su altında yaşayabilir.”

“Bir timsah su altında hiç nefes almadan 4-5 saat kalabilir.”

“Salyangozların dört tane gözü vardır.”

$$\begin{array}{r} 53 \\ -21 \\ \hline 32 \end{array}$$

Kaplumbağalar üç yıl boyunca hiçbir şey yemeden yaşayabilir.

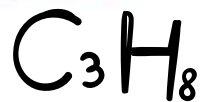
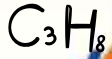
Yağan kar tanelerinin hiçbiri birbirine benzemez.

Karada yaşayan hayvanların en büyüğü fildir.

Dünyadaki tüm kıtalar aynı harf ile başlayıp aynı harf ile biter. Bu harf "A" harfidir.

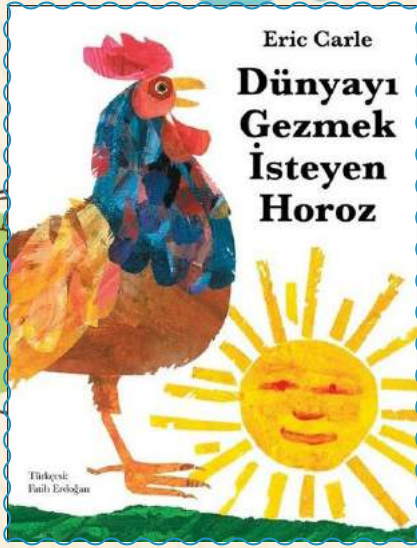
Vücudumuzdaki en güçlü kas dilimizdedir.

Ördeklerin sesi yankı yapmaz.

+1

Bu bilgileri derinlemesine araştırma görevi sana düşüyor. Bulduğun bilgileri bizimle paylaşırsan kitap hediye kura çekilişine +1 katılma hakkı kazanabilirsin.

Aç Tırtıl'ın yazarı Eric Carle'den bizler için yine çok eğlenceli bir kitap var. Tatlı bir hikâye eşliğinde matematiği öğretmenin çok iyi bir yolunu bulmuş yazar Carle. Canı sıkılan bir horoz, dünyayı gezmeye karar verir; ancak dünyayı gezmek öyle kolay mıdır! Onunla birlikte dünyayı gezmek isteyen kediler, kaplumbağalar, balıklar ve kurbağalar için de dünyayı gezmek sanıldığı kadar kolay olmayacaktır. Bu zorlu macera içinde matematiğin, işleri nasıl kolaylaştırdığını gördüğünde sen de şaşıracaksın.

Domingo Yayınevi'nin "Hepsi Sana Miras" serisinde dünyaca ünlü klasikler yeniden ele alındı. Bu seride Sümer destanı Gılgamış'tan, Dostoyevski klasiği Suç ve Ceza'ya kadar dünya edebiyatının birçok önemli yapıtı bizler için yeniden yazıldı. Günümüzün değerli yazarlarının anlatımıyla yeniden gündeme gelen bu klasikler, artık daha anlaşılır ve eğlenceli bir şekle bürünmüş oldu. Görselleriyle de büyük bir beğeni kazanan bu seriye göz atmanı tavsiye ederiz.

Baharın gelmesini bekleyip de bir türlü kış mevsiminin sona ermemesi, yoksulluk içinde yaşayan bir çocuğu epey üzer... Kardan adam, kar topu ve beyaz güzellik, bir zaman sonra dondurucu soğuk ve kıtlığa neden olduğunda kış artık bambaşka bir şeye dönüşmüştür. Buz ejderhalarının, yaşadıkları şehri terk etmemesi üzerine zor zamanlar yaşayan kahramanımız, baharın yeniden gelmesini sağlamak için elinden geleni yapacaktır. Dokunaklı bir Kuzey Avrupa halk masalı olan Buz Ejderhası'nı okuduğunda artık kış senin için daha farklı gözükecektir...

Zararlı yiyecekler konusunda bizleri bilinçlendirmek için yazılmış bu kitapta, çocuklar için zararlı abur cuburlar satan Leman Hanım'ın kantini ve sağlıklı yiyecekler satan Dilek Hanım'ın kantini vardır. Çocuklar, şekerli ve renkli yiyeceklerin görüntüsüne aldanıp bunlardan çok fazla yedikçe hastalanmaya başlarlar. Hastalık zamanla tüm okula yayılınca hatalarını anlarlar ve Dilek Hanım'ın sağlıklı yiyeceklerinin iyileştirici gücünü yeniden keşfederler. Peki, sen olsan hangi kantini seçerdin acaba?

TUWKANMYD

YAZAR: SULE ATAÇ KIZILORMAN

BÖLÜM - 3

2. BÖLÜMDE NELER OLMUŞTU?

Başta Zıpır ve Gri olmak üzere gri kentin tüm kuşları büyük bir heyecanla şehirde “yeşile dönüş” hareketini başlatmışlardı. Planladıkları büyük gün gelmiş ve herkes başarıya ulaşmanın sevincini yaşamıştı. Zıpır için inanılmaz bir serüven de zaferle sonuçlanmıştı. Zıpır, heybesine güzel dostluklar ve inanılmaz tecrübeler koyarak ülkesine gitmeye hazırdı. Tam yola kanat açacağı vakitte Karga Çelebi ona, asıl görevinin bundan sonra başladığını söylemişti. Bu sözyle Karga Çelebi ne demek istemişti? Tüm yol boyu Karga Çelebi’nin bu sözünü düşünmüştü...

Dönüş için uçmaya başladığımda o yemyeşil ve rengârenk ülkemi, arkadaşlarımı ve ailemi ne kadar özlediğimi hatırladım. Ayrıldığı bu büyük ve gri şehirde bir çok yeni arkadaş tanımıştım. Ayrıca kısa bir sürede yeni arkadaşlarımla çok güzel bir çevre çalışması da yapmıştık. Uzak bir şehirde yaşayan arkadaşlar ve insanlarla ilgilenmek bana iyi gelse de evimi çok özlediğim gerçeğini değiştirmiyordu. Çok fazla vakit kaybetmeden hızlıca ülkeme ulaşmaya çabaladım. Yol boyunca da Karga Çelebe'nin sözü kafamda döndü durdu. Acaba benim asıl görevim neydi?

Günler sonra nihayet güzel ülkeme kavuştum. Dostlarım ve ailem beni büyük bir sevinçle karşıladı. Hepsine doyuya sarılıp sevinç dolu gözyaşları döktüm. Akşam olunca benim için büyük bir "Hoş geldin" kutlaması hazırladılar. Kutlamada hem eğlendik hem de ben gittiğim yerlerde yaptıklarımızı anlattım. Tüm Tukanya ahalisi, özellikle yavru kuşlar hayretle dinliyordu beni...

Gece epey ilerleyip yatma vakti gelince herkes yuvasına çekilmişti. Yorgunluğuma rağmen beni bir türlü uyku tutmuyordu. Dedem huzursuzluğumu sezmişti. "Neyin var Zıpır?" diyerek bana kanat uzattı. Ona, Karga Çelebi'nin söylediklerinin ne anlama geldiğini sordum. Cevap için beklememi ve sabretmemi söyledi.

Ertesi gün epey geç uyandım. Kaltığımda dedem ve diğer bazı tukanların büyük bir telaşla bir şeyler konuştuğunu gördüm. Neler konuştuklarını çok merak ettim ve yanlarına gittim. Duyduklarımdan ötürü büyük bir şaşkınlık ve korku yaşadım. Yemyeşil Tukanyamızı yavaş yavaş katleden birilerinden bahsediyorlardı. Bu kimselerin büyük makineleri, ağaçları kesen devasa zincirleri varmış ve orman ahali-sine karşı hiç merhametleri yokmuş. Hatta son düşen ağacın kovuğunda yaşayan bir sincap zor kurtarmış kendini.

Bu kişilerin hepsinin üzerinde aynı türden kıyafetler varmış ve girdikleri ormanlardan günlerce çıkmazlarmış. Gittikleri yerleri kontrol eder ve hissettirmeden, yavaş yavaş uygulamış planlarını...

Ağaçlarımız kesiliyor, tukanların ve diğer tüm canlıların evleri yavaş yavaş yok oluyordu. Son zamanlarda ülkemizdeki göçlere pek anlam veremiyorduk meğer pek çoğu yaşadıkları yerleri boşaltmak zorunda kalmış.

Endişe ve kaygımız çok büyüktü. Kim bilir bu kişilerin daha ne kötü planları vardı! Bir an önce öğrenmeli ve bir şeyler yapmalıydık. Tukan-ya halkını korkutmamak ve yavruları endişelendirmemek için de ayrıca dikkatli

olmalıydık. Bunun için öncelikle bir keşif turu yapmalıydık. Ben ve birkaç genç tukan ile birlikte ülkemizin ne hâlde olduğun görmek için araştırma yapmaya başladık. Gördüklerimiz ürkütmüştü bizi. Bu kadar çok yakınımızda böylesine büyük bir çevre felaketini fark etmemiş olmamıza çok içerlemiştim.

Araştırma uçuşlarımız sona erince hemen bir toplantı yaptık. Öncelikle çok fazla yaşamın olmadığı bölgelerden yıkıma başladıklarını, mümkün olduğu kadar az kişi ve makine ile çalıştıklarını tespit ettiğimizi söyledik. Bunun sadece bir başlangıç olduğunu, ileride daha büyük makinelerle ülkemize girip tüm ağaçlarımızı yok etmeyi planladıklarını düşündüğümüzü de söyledik. Ne yapacağımız konusunda çok endişeliydik. Bu kişilerin kimler adına çalıştıklarını ve nasıl bu kadar saygısızca ülkemizi talan edebildiklerini merak ediyorduk!

Birşeyler yapmalıydık... Yeşil Tukanyamızın tüm ağaçları kesilirken öylece durup izleyemezdik! Burası bizim ülkemiz, evimizdi ve bizim bu yıkıma engel olmamız gerekirdi. Artık gerçekleri tüm halkımız bilmeliydi, ülkemizi korumak için hep birlikte hareket etmemiz gerekecekti. Büyük Tukanya Toplantısı'nı gerçekleştirerek tüm halkımızı durumdan ve bizi bekleyen tehlikeden haberdar ederek evlerimizi koruma kararımızı paylaştık. Hep birlikte bu büyük soruna çareler aramaya başladık.

Tukanlardan biri, tüm uluslararası kamoyuna mektuplar yazarak bu kişilerin kim olduğunu anlamamız gerektiğini, daha sonra da yaşadıklarımızdan tüm dünyayı haberdar etmemiz gerektiğini söyledi. Başka bir tukan, bu mektupların sonucunu beklemenin vakit kaybı olduğunu söyleyerek mutlaka karşı bir hareket başlatmamız gerektiğini söyledi. Bir diğeri, bunlarla baş etmemizin çok zor olduğunu ve kendimize başka bir ülke aramamız gerektiğini söyledi. Günlerdir ülkemizi saran ve yavru tukanları hasta eden çok kötü bir salgını onların yaydığını düşünüyordu.

Gerçekten durum sandığımızdan çok daha zordu. Tukanya halkı, ilk kez bu kadar endişeli ve umutsuzdu; ama ne olursa olsun onlarla mücadele edecek ve onları yenecektik. Bunu o büyük ve gri şehirdeki mücadelemizden öğrenmiştim. Ben de ilk iş olarak hemen dostlarıma bir mektup yazarak desteklerini beklediğimizi yazdım.

Devamı gelecek sayıda...

BALINA SEKLİNDE İLK UÇAK

Airbus'ın gülümseyen balina görünümlü kargo uçağı BelugaXL, ilk uçuşunu başarıyla tamamladı. Beluga İngilizce'de balina anlamına geliyor. XL ise onun ne kadar büyük olduğunu vurguluyor.

BelugaXL'nin 4 saat süren ilk deneme uçuşunu binlerce kişi izlemek için oradaydı. Gülümseyen bir balina görünümüne sahip uçak, gökyüzünde oldukça güzeldi.

Peki, "Göklerdeki Balina" ismiyle anılan BelugaXL fikri nasıl doğdu?

Biyomimikriden bir önceki yazımızda bahsetmiştik. Biyomimikriyle insanlar, doğadaki canlıları izleyerek onların yaşayışlarını kavrar ve yeni teknolojilere ilham kaynağı olarak kullanır. İşte, doğayı taklit ederek yeni icatlar yapmayı sağlayan biyomimikriyle uzmanlar bir balinanın yaşamından ilham alarak BeelugaXL'yi üretti.

Umarız bir gün sen de böyle güzel şeyler keşfeder ve tasarlayarak bizleri sevindirirsin.

NASIL ÜRETİLDİ?

İLK UÇUŞTAN KARELER

GÖKLERDEKİ BALINA: BELUGAXL

Sağlıklı yaşıyorum

Sağlığımı korumak için çok hareket ediyorum ve dengeli besleniyorum.

tbm YESİLAY

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE EĞİTİM PROGRAMI

tbm.org.tr

[f](#) [t](#) / [tbmYesilay](#)

MINİK KANATLAR

HER YERDE!

www.havais.org.tr